

PROCEDURY POSTĘPOWANIA PODCZAS INTERWENCJI SZKOLNYCH W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH wypracowane przez pedagogów na warsztatach, które zorganizowała

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Chojnicach
w dniu 15 grudnia 2021r.

sytuacja 1 - **samobójcza śmierć uczennicy**, o której informuje w mediach społecznościowych matka dziewczynki

- Informacja do dyrektora/wychowawcy
- Zwołanie zespołu wychowawczego lub zorganizowanie spotkania rady pedagogicznej
- Działanie z klasą, do której chodziła uczennica (spotkanie/rozmowa uczniów z wychowawcą, pedagogiem lub fachowcem z zewnątrz - nie modelujemy wypowiedzi uczniów na temat zmarłej uczennicy i samego zdarzenia, pozwalamy na wyrażenie wszystkich emocji)
- Działanie wobec społeczności szkolnej (krótki, zwięzły komunikat, niezawierający żadnych szczegółowych informacji; zakończony zapewnieniem o możliwości uzyskania pomocy i wsparcia dla zainteresowanych uczniów)
- Informacja dla rodziców uczniów (jak wyżej)
- Kontakt z matką uczennicy (zaoferowanie wsparcia, w miarę możliwości pokierowanie po pomoc w ramach interwencji kryzysowej i psychologiczną, uwzględnienie sugestii/prób związanych z pogrzebem)
- Opieka i wsparcie rodzeństwa uczennicy (jeśli uczy się w tej samej szkole)
- Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla uczniów, którzy wymagają dodatkowego wsparcia (zwłaszcza osoby bliskie dla zmarłej uczennicy oraz te, które były z nią w konflikcie lub złych relacjach)
- Wsparcie dla wychowawcy i nauczycieli, którzy mieli zajęcia ze zmarłą uczennicą oraz innych osób spośród grona pedagogicznego i pracowników placówki, jeśli wyrażą taką potrzebę
- Czego nie robimy? Nie organizujemy uroczystych akademii/apeli na cześć zmarłej uczennicy.
- Co możemy zrobić? Zorganizować miejsce/przestrzeń, w której można uczcić pamięć o zmarłej (stolik, miejsce do siedzenia, książka, gdzie można się wpisać itp.)

*opcjonalnie kontakt z policją (bywa, że policja pojawi się w tej sprawie w szkole)

sytuacja 2 - **informacja od wychowawcy o uczniu, który może cierpieć na depresję**, a rodzice, pomimo jego próśb, nie chcą go umówić do psychologa

- Rozmowa z wychowawcą
- Rozmowa z uczniem (uwzględnienie pytania o myśli samobójcze) i objęcie go wsparciem
- Rozmowa z rodzicami (psychoedukacja nt. depresji, podkreślenie wagi sytuacji i możliwych konsekwencji zdrowotnych i życiowych, zachęta do wizyty z synem u psychologa/psychiatry, zapewnienie o możliwości wsparcia, prośba o informację zwrotną, w przypadku zdecydowanego sprzeciwu rodziców wobec zapisania dziecka do specjalisty - poinformowanie o możliwości wystąpienia Szkoły do Sądu Rodzinnego i Nieletnich)
- Zorganizowanie spotkania ucznia, rodziców i nauczycieli (co dalej z nauką? opracowanie wspólnego planu)
- Przeprowadzenie zajęć profilaktycznych w klasie/klasach (psychoedukacja nt. depresji, kryzysów psychicznych i możliwościach/miejscach pomocy)
- Objęcie ucznia długofalową pomocą psychologiczną i pedagogiczną w szkole (uwzględniając, że proces leczenia wymaga czasu)

*opcjonalnie, w związku z pogorszeniem wyników w nauce i trudnościami w szkole - zorganizowanie spotkania, w którym wezmą udział pedago i nauczyciele i omówienie sytuacji ucznia

*jeśli w szkole jest psycholog, przed spotkaniem z rodzicami może przeprowadzić badanie ucznia. Wyniki tego badania mogą posłużyć jako „argument” w rozmowie z rodzicami. (zgody na działania psychologa pozyskiwane są na początku roku szkolnego)

sytuacja 3 - **informacja od pielęgniarki szkolnej o uczennicy, która się okalecza** (tego dnia dziewczyna znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu)

- Poinformowanie dyrektora szkoły, wychowawcy i rodziców
- Zapewnienie bezpieczeństwa uczennicy (w razie potrzeby udzielenie pierwszej pomocy, w sytuacji zagrożenia życia/zdrowia - wezwanie służb ratowniczych)
- Powiadomienie policji (stan nietrzeźwości)
- Rozmowa z rodzicami (informacja o możliwych formach pomocy, psychoedukacja nt. samookaleczania)
- Rozmowa z uczennicą, objęcie pomocą w szkole i monitorowanie jej sytuacji
- Rozmowa z wychowawcą (możliwe przeprowadzenie w klasie zajęć profilaktycznych)

sytuacja 4 - **uczeń powiadamia, że kolega chce się zabić** - załącza zrzut wiadomości (kolega pisze też, że wie, jak to zrobić)

1. Informacja do dyrektora szkoły i rodziców ucznia
2. Kontakt i rozmowa z uczniem w celu oceny sytuacji i ryzyka zamachu samobójczego (*ryzyko nagłe (do 48h) - wezwanie służb ratowniczych tak jak w sytuacji zagrożenia życia/zdrowia *ryzyko dalsze - organizujemy pomoc jak poniżej)
3. Niezależnie czy mamy do czynienia z ryzykiem nagłym czy ryzykiem dalszym zamachu samobójczego - nie pozostawiamy ucznia samego! (ocena ryzyka może

być trudna lub błędna). Zawsze w takiej sytuacji przekazujemy go pod opiekę służb ratowniczych (ryzyko nagłe lub brak możliwości zapewnienia opieki przez osoby bliskie) lub rodziców (ryzyko dalsze).

4. Zaproszenie rodziców na rozmowę (informacja o możliwej pomocy psychologicznej/psychiatrycznej poza szkołą, wskazanie, że syn powinien trafić na konsultację do specjalisty, sprzeciw ze strony rodziców najlepiej przyjąć na piśmie jednocześnie informując o możliwości wystąpienia Szkoły do Sądu Rodzinnego i Nieletnich)
5. Objęcie opieką psychologiczną/pedagogiczną ucznia i rodziców
6. Rozmowa z wychowawcą (możliwe zajęcia psychoedukacyjne i omówienie wagi pomocy koleżeńskiej w sytuacji zauważenia problemów innych, „odczarowanie” roli informatora#konfidenta jako osoby niosącej realną pomoc)
7. Rozmowa z uczniem, który poinformował dorosłych o kryzysie suicydalnym kolegi (docenienie jego działania i okazanie wsparcia, jeśli będzie tego potrzebował)

*w swoich bezpośrednich i planowanych działaniach pamiętajmy, że kryzys może powrócić, stąd potrzeba uważności i bycia w relacji z uczniem

sytuacja 5 - **po zamachu samobójczym i pobycie na oddziale psychiatrycznym** do szkoły ma powrócić uczennica, której rodzice bardzo się martwią jak córka sobie poradzi

- Spotkanie z rodzicami (ustalenie czego się obawiają, okazanie wsparcia - rodzice nie jesteście sami, zapewnienie o zorganizowaniu pomocy w powrocie do szkoły)
- Spotkanie/rozmowa z uczennicą (przed powrotem do szkoły) - jak wyżej
- Spotkanie z wychowawcą i klasą (może mieć formę zajęć profilaktycznych nt. kryzysów życiowych/psychicznych i możliwości ich rozwiązywania, modelujemy wypowiedzi uczniów w zakresie oceny zachowania koleżanki - nie tchórzostwo a objaw kryzysu, nacisk na poszukiwanie/korzystanie/oferowanie pomocy w trudnych sytuacjach, przygotowanie klasy na powrót koleżanki, czy i jak możemy pomóc?, co dla nich byłoby ważne/pomocne?)
- Objęcie uczennicy stałą opieką psychologiczną/pedagogiczną
- Pozostawanie z rodzicami w stałym kontakcie i uaktualnianie planu pomocy
- Rozmowa z nauczycielami lub spotkanie rady pedagogicznej (przedstawienie sytuacji, omówienie zaległości w nauce, określenie wystarczającego czasu na nadrobienie zaległości, ustalenie możliwego wsparcia w nauce ze strony nauczycieli)

*bywa, że pracownicy szkoły stanowią nasz zasób, jeśli chodzi o wsparcie uczniów (mają różne pomocne informacje, często bezpośredni kontakt z uczniami, warto rozważyć przygotowanie ich na różne problemy uczniów, od ich reakcji może wiele zależeć)

*trzeba pamiętać, że istnieje ryzyko ponowienia próby samobójczej, najwyższe występują do 6-8 tygodni po poprzednim zamachu; stąd potrzeba stałego monitorowania sytuacji uczennicy, która powróciła do szkoły

Kilka uwag. Przedstawione działania nie zawsze ułożone są chronologicznie. Trzeba pamiętać, że „zadane” podczas warsztatów sytuacje miały określony kontekst, a w tym

podsumowania chodzi nam o w miarę uniwersalny charakter interwencji. Tak, by można je zastosować w podobnych, choć jednak różnych sytuacjach. Poza tym, jak wiemy, bywają one bardzo dynamiczne. Dobrze, abyśmy pamiętali, że za każdą procedurą stoi człowiek - po jednej i po drugiej stronie.

W razie jakichkolwiek uwag, pytań czy wątpliwości dotyczących podsumowania naszych warsztatów, ale również w sytuacjach „na żywo”, proszę o kontakt: Magdalena Stolp tel. 881 939 039 lub magdastolp@wp.pl lub niewidziszboniepatrzysz